

El covid ens va unir: 4 històries de pacients i els seus sanitaris

Reunim quatre pacients, que es van contagiar durant la primera onada, amb els professionals que els van tractar i amb qui han establert una relació que va més enllà de l'estrictament mèdica

LARA BONILLA * BARCELONA

“**N**o anem bé, t'hem d'intubar perquè ho necessites”. Els que pronuncien aquestes paraules ara fa una mica més d'un any no eren només sanitaris, eren també companys de professió de Joan Manel Pérez-Castejón, metge geriatre a qui el març del 2020 el covid va portar a l'hospital, però aquell cop com a pacient. Dirigint la unitat de cures intensives (UCI) de l'Hospital de Sant Pau, on va ingressar, hi havia el seu amic Jordi Mancebo, qui, com la majoria de professionals sanitaris aquest últim any, ha viscut la que és, diu, “la pitjor experiència professional” de la seva vida. Mai havíem sentit a parlar tant de les unitats de cures intensives i dels tractaments que s'hi apliquen, però Jordi Mancebo recorda que “no hi ha res més important que la relació que s'estableix amb els malalts, perquè són extremadament vulnerables”.

Ser el metge d'un amic tampoc és fàcil. No tant per la presa de decisions com perquè “quan el pacient és un amic ho passes pitjor”. “Hi ha vincles emocionals que no pots tallar. És com quan un familiar es posa malalt, també ho vius d'una manera diferent”, argumenta el Jordi. El Joan Manel, al seu costat, assenteix: “Quin pes que els vaig posar a sobre, als meus companys!” “Tinc la sensació que els hi he posat difícil. A nivell personal, no et pots dissociar tant i això té un cost emocional”, reconeix. El seu amic diu d'ell que és un “bon malalt”. “És de bona pasta, i això ajuda a fer que les decisions siguin més fluides”. Com també hi va ajudar el fet que fos metge: “Perquè entenia la realitat que li venia a sobre”. Com en el moment de desintubar-lo, després d'un mes i mig amb un tub de plàstic a la gola. “Vam compartir l'angoixa i la incertesa. Vam negociar, perquè s'hi jugava un forat al coll”, diu el Jordi. I el Joan Manel s'hi suma: “No les teníem totes, però els astres es van alinear i va sortir bé”. Com a metge en el rol de pacient, el Joan Manel disposava d'informació privilegiada que, si bé en algun moment li podia generar angoixa, diu que l'ha ajudat més que no pas perjudicat, ja que alguns dels reptes amb els quals es va trobar al sortir de l'UCI—reaprendre a caminar o a empassar— ja els havia vist abans en pacients seus.

FRANCESC MELCION

● JOAN MANEL PÉREZ-CASTEJÓN
● 56 ANYS
● METGE I PACIENT COVID

● JORDI MANCEBO
● 63 ANYS
● CAP UCI HOSP. SANT PAU

El Joan Manel va estar 40 dies a les UCI dels Hospitals de Sant Pau i de la Vall d'Hebron -65 dies d'ingrés total- atès per companys i amics, com el Jordi.

Joan Manel Pérez-Castejón i Jordi Mancebo

“Quan el pacient és un amic, t'ho passes pitjor”

Després d'aquesta experiència posa més en valor la relació d'amistat amb el Jordi, amb qui ha compartit moments difícils. “Tot i que ell n'és més conscient que jo, que estava adormit”. Però el vincle també el va fer amb la resta de personal mèdic: “És una gran cadena de persones”.

Tot va canviar en 24 hores

El Joan Manel es va contagiar a l'inici de la pandèmia i tot va anar molt ràpid: en qüestió de 24 hores va passar d'estar en observació amb una pneumònia bilateral a ingressar a l'UCI amb insuficiència respiratòria. Va passar quaranta dies a l'UCI de Sant Pau i a la de la Vall d'Hebron, on el van traslladar per connectar-lo a un dispositiu d'oxigenació (ECMO), una tècnica molt invasiva

Gravetat
“Ell estava adormit, el que era complicat era explicar-ho a la seva dona”

que es reserva per als pacients més greus i que requereixen un 2% dels malalts. “Ell va ser un exemple dels pacients més greus que podem tenir. La malaltia li va afectar molt severament el pulmó”, explica el Jordi, que admet que va arribar a patir per la vida del seu amic. “Quan depens d'aparells de suport vital la teva vida està en risc permanent. I has d'informar honestament. Ell estava adormit, el que era complicat era explicar-ho a la seva dona”.

Despertar a l'UCI, després de tants dies sedat, comporta problemes d'orientació. El Joan Manel havia creat un món a mig camí entre els somnis i la realitat i que ell situava al Pallars, on es pensava que era. La visita de la seva dona, la Vicki, va ser el punt d'inflexió que el va fer aterrar a la realitat. “Va ser emocio-

nant, després de tants dies sense veure's”, recorda el Jordi, que reconeix que la prohibició de les visites presencials ha sigut “una font de patiment” per a malalts i familiars. “Les videotrucades ajuden, però no substitueixen. Una videotrucada amb una persona inconscient ja no té sentit. És com veure morir un familiar per televisió, el que voldries és estar al costat i donar-li la mà”.

El Joan Manel encara s'està recuperant, per això encara no li agrada parlar de seqüeles. “De manera lenta però progressiva vaig millorant”, diu. I no es marca objectius. Com el Jordi, que, tot i estar esperant amb la vacunació, diu que la pandèmia s'acabarà però que “no sabem ni quan ni com”. “Que ens en sortim dependrà del petit esforç que fem tots”. —

Mireu el vídeo a ara.cat

► 9 Mayo, 2021

Comença la desescalada. S'acaba l'estat d'alarma. Recuperem la llibertat nocturna i ja es pot entrar i sortir de Catalunya. I el que va passar ara fa un any sembla que ens quedi molt lluny. Però amb gairebé 661.000 casos de covid confirmats i 21.975 morts a Catalunya, malgrat que les dades epidemiològiques i la vacunació fan albirar el final de la pandèmia, no volem oblidar el que va passar en el pic de la pandèmia i ho recordem a través de les històries de quatre pa-

cients covid i els sanitaris que els van atendre. Les seves experiències ens acosten als moments més durs però també ens parlen d'empatia, de superació i de la forta càrrega emocional d'aquesta crisi sanitària. Els pacients recorden més les paraules d'ànim o les mans que els van cuidar que les màquines que també els van salvar la vida. Entre uns i altres s'ha establert un vincle que ha traspasat les parets de l'hospital. Els sanitaris, però, demanen un "últim esforç" i no abaixar la guàrdia per controlar la pandèmia i recor-

Debat "Cal obrir una reflexió sobre el model sanitari que tenim"

den les dures condicions en què han treballat. Estan "cansats i esgotats" però encoratjats amb la vacunació. El cap de l'UCI de Sant Pau, Jordi Mancebo, demana també obrir una reflexió: "En un país que fa bandera de tenir la millor sanitat del món, portem jamés de 21.000 morts a Catalunya, que la gent reflexioni sobre això". I assegura que els sanitaris s'han sentit "sols", més enllà del suport de la direcció de cada centre. "Potser hi ha hagut temps de planificar una mica millor i pensar què s'ha de canviar i si el model [sanita-

ri] que tenim és útil per fer front a aquest tipus de problemes. Cal una veritable reflexió sobre això i no estic segur que s'hagi fet".

Pacients com el Joan Manuel Pérez-Castejón, que també és metge, demana un reconeixement als professionals que han posat "la salut de les persones per davant de la seva salut física i mental", sense oblidar "l'esforç" que han fet les famílies, que han estat al darrere, esperant una trucada. "I recordem-nos també dels que no hi són, que no els hem d'oblidar".